

Korekta VAT w związku z nieściągalnością wierzytelności

Paweł Mądry

Ustawa o podatku od towarów i usług reguluje kwestię rozliczenia podatku należnego (jego części) w przypadku, gdy wierzytelność okazała się nieściągalna. Korekta może dotyczyć wyłącznie podatku należnego z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług na terytorium kraju. Warunkiem rozliczenia podatku należnego jest uprawdopodobnienie, że wierzytelność obejmująca należny podatek od towarów i usług jest nieściągalna. Z pomocą przychodzi tu przepis art. 89a ustawy, zgodnie z którym nieściągalność wierzytelności uważa się za uprawdopodobnioną, gdy wierzytelność nie została uregulowana przez dłużnika w ciągu 180 dni od upływu terminu jej płatności wynikającego z umowy lub faktury VAT. Ustawa wskazuje warunki, jakie muszą być spełnione, aby można było dokonać korekty podatku:

- 1) dłużnikiem jest podatnik, w stosunku do którego nie toczy się postępowanie upadłościowe lub który nie jest w stanie likwidacji,
- 2) wierzytelności zostały wcześniej wykazane w deklaracji jako obrót opodatkowany i podatek należny,
- 3) wierzyciel i dłużnik w dniu dokonywania korekty pozostają zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni,
- 4) wierzytelności nie były przedmiotem przelewu (nie zostały zbyte),
- 5) od końca roku, w którym została wystawiona faktura VAT nie upłynęły 2 lata,
- 6) wierzyciel zawiadomił dłużnika o zamiarze skorygowania podatku należnego ze względu na nieściągalność wierzytelności, a dłużnik w ciągu 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia nie uregulował należności w jakiegokolwiek formie.

Najwięcej wątpliwości budzi warunek wskazany powyżej w pkt. 6. Z dalszych przepisów wynika, że wierzyciel zamierzając skorzystać z korekty VAT od nieściągalnej wierzytelności powinien uzyskać potwierdzenie odbioru zawiadomienia od dłużnika. W praktyce zatem będzie to zwrotne potwierdzenie odbioru poleconej przesyłki pocztowej lub potwierdzenie odbioru zawiadomienia przez dłużnika na dokumencie zawierającym jego treść.

Korekta podatku należnego może nastąpić w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym upłynął czternastodniowy termin na uregulowanie należności przez dłużnika po otrzymaniu przez niego zawiadomienia o zamiarze skorygowania podatku należnego, jednak nie wcześniej niż w rozliczeniu za okres, w którym wierzyciel uzyskał potwierdzenie odbioru przez dłużnika zawiadomienia o zamiarze skorygowania podatku.

Jeżeli po dokonaniu korekty należność zostanie uregulowana przez dłużnika w jakiegokolwiek formie (np. zapłata, kompensata), podatnik który skorygował podatek należny zobowiązany jest do zwiększenia tego podatku w rozliczeniu za okres, w którym nastąpiło uregulowanie należności. Dotyczy to również częściowej zapłaty.

Wraz z deklaracją podatkową obejmującą korektę podatku należnego należy złożyć w urzędzie skarbowym zawiadomienie o korekcie, wskazując kwoty korekty podatku należnego, a w ciągu 7 dni od dokonania korekty wierzyciel powinien o tym zawiadomić również dłużnika. Kopia zawiadomienia dłużnika powinna zostać również przesłana do urzędu skarbowego.

Stosowanie korekty podatku należnego od wierzytelności nieściągalnych jest wyłączone w przypadkach powiązań pomiędzy wierzycielem a dłużnikiem, o których mowa w ustawie o podatku od towarów i usług.

W praktyce wykorzystanie powyższej procedury może okazać się mobilizujące dla dłużników unikających zapłaty z przyczyn innych, niż natury ekonomicznej, ponieważ po otrzymaniu zawiadomienia o zamiarze korekty od wierzyciela również na dłużniku ciążyą określone obowiązki w stosunku do organów skarbowych. Mając to na uwadze, zasadnym będzie w przypadku kierowania do dłużnika wezwania do zapłaty wierzytelności przeterminowanej o ponad 180 dni informowanie go o zamiarze skorygowania podatku należnego.

Podstawa prawna: art. 89a, 89b ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

(-) Paweł Mądry / radca prawny

Niniejszy dokument nie stanowi opinii prawnej. Kancelaria nie ponosi żadnej odpowiedzialności za zastosowanie się do informacji w nim zawartych. W przypadku konieczności zastosowania przedstawionych rozwiązań zapraszamy do skorzystania z naszych usług.